

တၢ်ဒီသဒၢ ဖိသၣ် အတၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢ မိၢ်ပၢ်တဖၣ်ဒီး ပုၤအံးထွဲကွၢ်ထွဲတၢ် တဖၣ်

ကွီအမံၤ

Name of school

တၢ်ဟံၣ်ဃုာ်မၤသကိးတၢ် အနီၣ်/တဖၣ်

Participating Year/s

တန္ဒၢအဂီၢ် တၢ်သိၣ်လိ အနီၣ်ဂံၢ်

Number of lessons per week

ပုၤလၢ ကွီကဘၣ်ဆဲးကျၢအီၤ

School contact person

လိတဲစိနီၣ်ဂံၢ်လၢ တၢ်ကဘၣ်ဆဲးကျၢအီၤ

Contact telephone number

လၢတၢ်အဲၣ်အါ မိၢ်ပၢ်တဖၣ်ဒီး ပုၤအံးထွဲကွၢ်ထွဲတၢ် တဖၣ်

တနီၣ်အံၤကွီမိတဖၣ်လၢ အအိၣ်လၢနီၣ်တဖၣ်လၢ တၢ်ဟံၣ်ဖျါ လၢထး ကဟံၣ်ဃုာ်ပုၤလၢတၢ်အကျါ လၢတၢ်ကဘၣ်လူၤပိာ် မၤထွဲအီၤ လံာ်အကလုာ် လၢအဘၣ်ဃးဒီးပုၤတဂၤ တၢ် လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်, တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချးဒီး ဘၣ်ဃးဒီးနီၣ်ခိနီၣ်ခိ အတၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့ (Personal Development, Health and Physical Education (PDHPE)).

လၢအဘၣ်ဃးဒီး ပကွီအတၢ်န့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ် PDHPE အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ဟံၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ကဘၣ်လူၤ ပိာ်မၤထွဲ တၢ်ဒီသဒၢဖိသၣ် အတၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့တဖၣ် လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဘၣ်ထွဲလၢလံာ်တဘျီအံၤအ အပူၤ လၢတၢ်သိၣ်လိတုၢ်အီၤလၢ တၢ်ဒီးသဒၢဖိသၣ် အတၢ် ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့ ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်ဃုာ်ဒီး တၢ်လၢအတသ့ တုၢ်တၢ် အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်လီၤ. ကွီကသိၣ်လိ တၢ်ဂ့ၢ် တၢ်ကျိၤလၢအဘၣ်ထွဲလၢ လံာ်တဘျီအံၤအပူၤ သးအနီၣ် လၢအကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲ အနီၣ်အဖီခိၣ်လီၤ.

တၢ်အလီၤတံာ်လီၤအဲး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဘၣ်ထွဲလၢ လံာ်တဘျီအံၤအပူၤ တၢ်ကဟံၣ်ဖျါထီၣ်လၢ တၢ်ဒီသဒၢ ဖိသၣ် အတၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့အံၤ တၢ်ကဟံၣ်ဖျါအီၤလၢ လံာ် ကဘျီပၤ လၢခံတကဘျီလီၤ.

တၢ်ကဒီးန့ၢ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃး တၢ်ဒီသဒၢဖိ သၣ် အတၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့အဂီၢ် လဲၤကွၢ်မဲ [Child protection and respectful relationships education](#) (တၢ်ဒီသဒၢဖိသၣ်ဒီး လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ယုးယီၣ်ဟံၣ်ကဲ တၢ်ဘၣ်ထွဲလိာ်သးတဖၣ် အတၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့) အတၢ်နီၣ်ဃးအံၤအိၣ်လၢ ဝဲလ်ကျီၤ ဘၣ်ဃး တၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့အ PDHPE ပုၤယဲၤ သန့လီၤ.

နီၣ်ဂံၢ်ဘၣ်ဃး တၢ်မၤလိတဖၣ်လၢ တန္ဒၢအဂီၢ်လၢတၢ်သိၣ်လိ တဝီအံၤ လၢအမ့ၢ်တၢ်ဒီသဒၢဖိသၣ် တၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့ တၢ်ကသိၣ်လိအီၤလၢ တၢ်ဟံၣ်ဖျါတုၢ်ခိအဖီခိၣ်အသိးလီၤ.

နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီး ဒီးန့ၢ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ, ဝံသးစူၤဆဲးကျၢ ဒီး ကွီပုၤလၢတၢ်ကဘၣ်ဆဲးကျၢအီၤအမံၤဒီး လိတဲစိနီၣ်ဂံၢ် ဝဲတၢ်ဟံၣ်ဖျါလၢအဖီခိၣ်အသိးတက့ၢ်.

လိတဲစိပုၤကတိၤကျိၣ်ထံတၢ်အတၢ်မၤစၢၤ

နမ့ၢ်လိာ်ဘၣ်ပုၤကတိၤကျိၣ်ထံတၢ်လၢ ကမၤစၢၤန့ၤ လၢ နကဆဲးကျၢဒီးကွီ, ဝံသးစူၤကိး လိတဲစိပုၤကတိၤကျိၣ်ထံ တၢ်အတၢ်မၤစၢၤဖဲ 13 14 50 ဒီးသံကွၢ်ပုၤက တိၤကျိၣ်ထံတၢ်တဂၤလၢ အတဲန့ၣ်တက့ၢ်. ပုၤဆဲးကျၢ န့ၢ်တၢ် ကကိးဆူၣ်ဒီး ကဒီးန့ၢ်ပုၤကတိၤကျိၣ်ထံတၢ် လၢ လိကျိၤလၢကမၤစၢၤန့ၤ ဃုာ်ဒီး တၢ်စံးကတိၤတၢ်အဂီၢ် လီၤ. နတဘၣ်ဟ့ၣ် တၢ်အပုၤလၢ တၢ်မၤစၢၤအံၤအဂီၢ် ဘၣ်.

တၢ်သ့ၣ်တီသးရၤဒီးန့ၤ

ကွီခိၣ် (Principal)

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဘၣ်ထွဲလၢလံာ်တဘျီအံၤအပူၤ တၢ်ကဟံၤဖျါထီၣ်ဖဲ တၢ်ဒိသဒါဖိသၢ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၤ ဟံၤဃုာ်တဖၣ်ဒီး -

The content which will be covered in child protection education includes:

(Staff to tick the relevant boxes below for Stage 1 content.)

တၢ်သ့ၣ်ဟူးသးဂဲၤဒီး နီၣ်ကစၢ်အတၢ်ခီဆၢတဖၣ်

Feelings and body reactions

တၢ်ရူလိာ်သးဒီး ပုၤအဂၤတဖၣ်

Relationships with others

ပုၤကိးဒံကိးဂၤ အံးထွဲကွၢ်ထွဲပုၤကဲဒဲကဲဒဲ ဒ်လဲၣ်

How people care for each other

နီၣ်ကစၢ် အက့ၢ်အဂီၤတဖၣ် (ဘၣ်ဃးထဲလၢနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲ အတၢ်ခူသ့ၣ်ဒီး တမ့ၢ်-နီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအတၢ်ခူသ့ၣ်)

Body parts (private and non-private)

တၢ်ဆီတလဲအသးတဖၣ်လၢ နီၣ်ကစၢ်ဒီး တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် တဖၣ်လၢအအိၣ်ဖျဲၣ်ထီၣ်လံၤလံၤ

Changes in body and abilities since birth

တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်ဒီး တၢ်ဟံးန့ၢ်မူဒါတဖၣ်

Rights and responsibilities

ကရူၢ်တဖၣ်အပုၤကိၤဖိတဖၣ် ဘၣ်ဃးဆူ

Groups students belong to

ပုၤမၤန့ၢ်မၤမၤမၤတၢ်

Bullying

သ့ၣ်ညါနီၣ်တၢ်ဒီး တၢ်ခီဆၢတၢ်ဆူ တၢ်လၢအပူၤဖျဲးဒီး တၢ်ဘၣ်ယိာ်ဒီး တၢ်လၢအတပူၤဖျဲးဒီးတၢ်ဘၣ်ယိာ် အတၢ် အိၣ်အသးတဖၣ်

Recognising and responding to safe and unsafe situations

တၢ်လၢအဂ့ၤလၢတၢ်ရူလိာ်သးတဖၣ်ဒီး တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤ စၢၤ ပုၤဘျးစဲတဖၣ်

Positive relationships and support networks

တၢ်မၤရဲၣ်ကျဲၤခိၣ်သ့ၣ်လၢ တၢ်အိၣ်ဆိးလၢအပူၤဖျဲးဒီး တၢ်ဘၣ်ယိာ်ဒီး တၢ်ဃုတၢ်မၤစၢၤ

Strategies to stay safe and ask for help

တၢ်လၢအကြၢၤဝဲဘၣ်ဝဲဒီး တၢ်လၢအတကြၢၤဝဲဘၣ်ဝဲ အ တၢ်ထိးဘၣ်တၢ်

Appropriate and inappropriate touching

တၢ်ဆဲးကျၢဆဲးကျိးဒီး တၢ်ဖိးသကိးမၤသကိးတၢ် ဃုာ်ဒီး ပုၤအဂၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ယူးယီၣ်ဟံၤကဲ အကျဲ

Communicating and cooperating with others in a respectful way

မၤန့ၢ် တၢ်လၢအပူၤဖျဲးဒီးတၢ်ဘၣ်ယိာ် အတၢ်စံၣ်ညီၣ်တၢ် တၢ် တဖၣ်

Making safe decisions